

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 220/2020-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. mája 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára prerokoval námietky zaujatosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Henrietou Danišovou, advokátska kancelária, Janka Alexyho 7, Bratislava, vedené na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 791/2020 a sp. zn. Rvp 793/2020 a vznesené voči sudkyňi Ústavného súdu Slovenskej republiky Jane Baricovej v konaniach vedených na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 379/2020 a sp. zn. Rvp 690/2020 a takto

r o z h o d o l :

1. Veci vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 791/2020 a sp. zn. Rvp 793/2020 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 791/2020.

2. Sudkyňa Ústavného súdu Slovenskej republiky Jana Baricová nie je v y l ú č e n á z konania a rozhodovania vo veciach vedených na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 379/2020 a sp. zn. Rvp 690/2020.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a námietky zaujatosti

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) vedie pod sp. zn. Rvp 379/2020 konanie o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia tam označených ústavných práv uznesením Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 4 Kn 325/19/1100-4 z 20. decembra 2019 a uznesením Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Západ ČVS: UIS-585/OISZ-2019 z 2. decembra 2019.

Vec napadla I. senátu ústavného súdu, ktorého členkou je sudkyňa Jana Baricová.

1.1 Ústavný súd ďalej vedie pod sp. zn. Rvp 690/2020 konanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľky vo veci namietaného porušenia tam označených ústavných práv uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru, odboru kriminálnej polície, 4. oddelenia vyšetrovania, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II vedeného pod ČVS: ORP-825/4-VYS-B2-2019 zo 17. septembra 2019 a konaním, ktoré mu predchádzalo, uznesením vyšetrovateľky Policajného zboru, odboru kriminálnej polície, 4. oddelenia vyšetrovania, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I vedeného pod ČVS: ORP-1235/4-VYS-B2-2019 zo 16. decembra 2019 a konaním, ktoré mu predchádzalo, ako aj uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 1 Pn 795/19/1101-9 zo 4. februára 2020, a konaním, ktorému mu predchádzalo.

Vec napadla I. senátu ústavného súdu, ktorého členkou je sudkyňa Jana Baricová.

2. Podaním doručením ústavnému súdu 21. februára 2020 sťažovateľka v konaní sp. zn. Rvp 379/2020 vzniesla podľa § 50 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) námietku zaujatosti voči sudkyňi ústavného súdu Jane Baricovej.

V odôvodnení námietky zaujatosti sťažovateľka uviedla:

«Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 241/2019-35 zo dňa 04. júna 2019, kde predsedníčkou senátu bola sudkyňa JUDr. Jana Baricová bola moja ústavná sťažnosť zamietnutá v rozpore so zákonmi odmietnutá.

Napriek tomu, že sudkyňa vykonáva sudkyňu viac ako 30 rokov odôvodnením Uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 241/2019-35 zo dňa 04. júna 2019 zasiahla do základných ľudských práv a slobôd sťažovateľky a súčasne sudkyne Okresného súdu Bratislava I tým, že údaj o [REDAKOVANÉ], že sťažovateľka bola v minulosti liečená na psychiatri v roku 2016, 2017 opakovane, že vysádzala lieky, prečo sa musela opakovane vracat' na psychiatrické oddelenie FN Bratislava - Staré mesto nemožno považovať za údaj takého charakteru, ktorý by bol spôsobilý značnou mierou ohroziť vážnosť oznamovateľky u spoluobčanov, narušiť jej rodinné vzťahy a spôsobiť vážnu ujmu, napriek tomu, že z listinných dôkazov pripojených k ústavnej sťažnosti vyplývajú zásahy do sťažovateľkiných základných ľudských práv ako predstaviteľky súdnej moci takej intenzity a tak rozsiahle ataky ale aj ako súkromnej ľudskej bytosti, napriek čl. 9 ods. 1 Nariadenia EÚ a platnej judikatúry nedajú ináč vyhodnotiť len ako zaujatosť sudkyne Ústavného súdu SR JUDr. Jany Baricovej.

Ako sudkyňa ústavného súdu pozná ustanovenie § 30 ods. 1, ods. 2 Zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vie, že takýto nepravdivý údaj a šíriace sa ataky pripojené ako dôkazy k ústavnej sťažnosti sú dôvodom na odvolanie sudcu z funkcie a taktiež by mala poznať, že v zmysle judikatúry zakladajú trestnoprávnu zodpovednosť.»

Podľa sťažovateľky: „Z tejto zaujatosti pre pomer k veci ako aj k mojej osobe vyplývajú aj elementárne pochybenia v súvislosti s odmietnutím ústavnej sťažnosti akými je napr. v uznesení ústavného súdu tvrdený nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde hoci o možnosti môjho využitia ochrany základných práv a slobôd dostupnými a účinnými prostriedkami nápravy pred iným orgánom verejnej moci za súčasného platného právneho stavu v zmysle § 31 ods. 1, ods. 5, § 36 Zákona č. 153/2001 o prokuratúre v spojení s § 363, § 364 Trestného poriadku hoci túto možnosť sťažovateľka nemá a poukázanie na už neaktuálnu judikatúru ústavného súdu ako aj neakceptovanie čl. 9 ods. 1 Nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb v súvislosti

so spracovaním osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov vyplývajúceho z čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a tvrdenie, že zásahy do súkromného, rodinného života a ľudskej dôstojnosti sú oprávnené, ako aj znalá mnou podávaných viacerých ústavných sťažností z dôvodu zásahov do základných ľudských práv nečinnosťou štátu a nezákonných a nespravodlivých uznesení, ktorých ústavnými sťažnosťami sa dovolávam, stotožnenie sa ústavnej sudkyne s výsledkom nepravdivých informácií o údajnej mojej opakovanej hospitalizácii v r. 2016 a 2017 a postupom povereného príslušníka PZ, prejudikovaním, že nejde o veľmi závažné zásahy do samotnej podstaty práva na súkromný život, do fyzickej a či psychickej integrity, nejde o porušenie môjho práva na rešpektovanie súkromného, rodinného života podľa čl. 8 Dohovoru sa u dlhoročnej sudkyne a v súčasnosti rozhodujúcej ako predsedníčky senátu ústavného súdu odôvodnením Uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 241/2019-35 zo dňa 04. júna 2019, nedá ináč vyhodnotiť len ako zaujatosť sudkyne JUDr. Jany Baricovej z dôvodu pomeru k veci a k mojej osobe, ktoré zdôvodnenie zakladá proti namietanej sudkyňi ústavného súdu v zmysle judikatúry aj občianskoprávnu zodpovednosť v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.“

Sťažovateľka je toho názoru, že „sú tu odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti sudkyne ústavného súdu JUDr. Jany Baricovej, bývalej podpredsedníčky Krajského súdu v Bratislave pre pomer k veci a k mojej osobe“ a žiada, „aby bola z konania a rozhodovania vo veci predmetnej ústavnej sťažnosti zo dňa 14.02.2020 vylúčená z konania a rozhodovania vo veci tejto ústavnej sťažnosti pre pomer k veci aj k osobe sťažovateľky“.

2.1 V podaní doručenom 24. marca 2020 vzniesla sťažovateľka ďalšiu námietku zaujatosti, v ktorej uviedla:

«Sťažovateľka v roku 1991 a 1992 mala krátkodobú paranoidnú reakciu z dôvodov konania predstaviteľov štátnej správy Mestského súdu v Bratislave, v súčasnosti Krajského súdu Bratislave (ďalej len „krajského súdu v Bratislave“ v správnom gramatickom tvare), kedy bola sťažovateľka v pracovnoprávnom vzťahu s Krajským súdom Bratislava na pozícii justičnej čakatelky od 01.08.1991 do 01.07.1993 a od 02.07.1993 vo funkcii sudkyne Okresného súdu Bratislava I až do formálneho sa vzdania sa funkcie sudkyne pre zásah inými zložkami štátnej moci do nezávislosti predstaviteľa súdnej moci súvislosti s jej výkonom funkcie sudkyne t. j. do 31.01.2015.

Ústavná sudkyňa JUDr. Jana Baricová vykonávala v rokoch 1992 až 2004 námestníčku Krajského súdu v Bratislave.

Dňa 22.02.2018 sa sťažovateľka dozvedela o neoprávnenom poskytnutí, sprístupnení, nakladaní, zverejňovaní a zneužívaní osobných údajov sťažovateľky.

Trestné oznámenia na neznámých páchatel'ov, napr. zo dňa 17.06.2019 prijatého 18.06.2019 pre podozrenie zo spáchania trestného činu podľa § 374 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. a), písm. c) Tr. zákona pre neoprávnené poskytnutie, sprístupnenie, zverejnenie, neoprávnené zhromažďovanie a zneužitie osobných údajov sťažovateľky, týkajúcich sa osobitnej kategórie upravených aj v čl. 9 Nariadenia EÚ, nie sú rozhodnuté.

Podozrivými v trestných veciach sú aj predstavitelia štátnej správy Krajského súdu v Bratislave v období od roku 1986 do 15.06.2019. Ústavná sudkyňa JUDr. Jana Baricová, vzhľadom na časť obdobia, kedy vykonávala v rokoch 1992 až 2004 námestníčku Krajského súdu v Bratislave mala prístup k osobnému spisu sťažovateľky, v rozhodnom čase aj Kádrovo-personálneho spisu vedeného na Krajskom súde v Bratislave a ku všetkým informáciám týkajúcich sa osobných údajov sťažovateľky, tak v priebehu výkonu justičnej čakatel'ky v pracovnoprávnom vzťahu s krajským súdom, ako aj v priebehu výkonu sťažovateľky ako sudkyne Okresného súdu Bratislava I, ktorý súd bol podriadený krajskému súdu ako orgánu štátnej správy súdov v zmysle zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch.»

Ďalej sťažovateľka v podstate zopakovala dôvody námietky zaujatosti doručenej 21. februára 2020 týkajúce sa nesúhlasu s rozhodnutím vo veci sp. zn. I. ÚS 241/2019 a po citovaní ustanovení čl. 19 ods. 1 až 3 ústavy a § 51 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde uvádza, že „sú tu odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti sudkyne ústavného súdu JUDr. Jany Baricovej, bývalej námestníčky Krajského súdu v Bratislave pre pomer k veci a k osobe sťažovateľky“.

2.2 Sudkyňa Jana Baricová sa k námietke zaujatosti vyjadrila listom z 3. apríla 2020, v ktorom uviedla:

«5. K námietkam zaujatosti vznesených sťažovateľkou v prvom rade v nadväznosti na § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde uvádzam, že sa necítim vo veci zaujatá, k sťažovateľke ani k ostatným účastníkom konania, ani ich zástupcom ani k veci nemám žiaden pomer.

6. *Pokiaľ ide o obsah námietok zaujatosti tvrdených sťažovateľkou vo vzťahu k rozhodnutiu ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 241/2019 k uvedeným dôvodom si v zmysle § 49 ods. 1 druhá veta zákona o ústavnom súde dovoľujem uviesť, že sťažovateľka predovšetkým vyjadruje svoju nespokojnosť s rozhodnutím; táto jej nespokojnosť však nemôže zakladať dôvody vylúčenia sudcu ústavného súdu na jeho vylúčenie, pretože ide o okolnosti, ktoré spočívajú v jeho rozhodnutí i inej veci na ústavnom súde.*

7. *Pokiaľ ide o námietku môjho prístupu k osobnému spisu sťažovateľky, toto tvrdenie nemá nijakú oporu v realite, pričom len na dokreslenie si dovoľujem uviesť, že funkciu podpredsedníčky Krajského súdu v Bratislave so vykonávala krátko v čase od septembra 1992 do marca 1993 a potom až po zlúčení Krajského súdu v Bratislave s Mestským súdom v Bratislave v čase od marca 1997 do januára 2005. O sťažovateľke je mi známe, že bola sudkyňou Okresného súdu Bratislava I, čím sme neboli v nijakom priamom služobnom vzťahu a nemala som ani možnosť a ani dôvod nahliadať do jej osobných spisov, o nejakej „krátkodobej paranoickej reakcii“ sťažovateľky v rokoch 1991 a 1992 mi skutočne nebolo a ani nemohlo byť nič známe.»*

3. Podaním doručením ústavnému súdu 1. apríla 2020 sťažovateľka v konaní sp. zn. Rvp 690/2020 vzniesla podľa § 50 zákona zákon o ústavnom súde námietku zaujatosti voči sudkyňi ústavného súdu Jane Baricovej.

V odôvodnení námietky zaujatosti sťažovateľka v podstate opakuje dôvody námietky zaujatosti vnesenej už v konaní vedenom na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 379/2020 v podaní doručenom 21. februára 2020 a 24. marca 2020 a vznáša námietku zaujatosti sudkyne JUDr. Jany Baricovej, v ktorej v opačnom poradí uvádza:

«Sťažovateľka v roku 1991 a 1992 mala krátkodobú paranoidnú reakciu z dôvodov konania predstaviteľov štátnej správy Mestského súdu v Bratislave, v súčasnosti Krajského súdu Bratislave (ďalej len „Krajského súdu v Bratislave“ v správnom gramatickom tvare), kedy bola sťažovateľka v pracovnoprávnom vzťahu s Krajským súdom v Bratislave na pozícii justičnej čakateľky od 01.08.1991 do 01.07.1993 a od 02.07.1993 vo funkcii sudkyne Okresného súdu Bratislava I až do formálneho vzdania sa funkcie sudkyne pre zásah inými zložkami štátnej moci do nezávislosti predstaviteľa súdnej moci v súvislosti s jej výkonom funkcie sudkyne, t. j. do 31.01.2015.

Ústavná sudkyňa JUDr. Jana Baricová vykonávala v rokoch 1992 až 2004 námestníčku Krajského súdu v Bratislave.

Dňa 22. 02.2018 sa sťažovateľka dozvedela o neoprávnenom poskytnutí, sprístupnení, nakladaní, zverejňovaní a zneužívaní osobných údajov sťažovateľky.

Trestné oznámenia na neznámych páchatel'ov, napr. zo dňa 17.06.2019 prijatého 18.06.2019 pre podozrenie zo spáchania trestného činu podľa § 374 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. a), písm. c) Tr. zákona pre neoprávnené poskytnutie, sprístupnenie, zverejnenie, neoprávnené zhromažďovanie a zneužitie osobných údajov sťažovateľky, týkajúcich sa osobitnej kategórie upravených aj v čl. 9 Nariadenia EÚ, nie sú rozhodnuté.

Podozrivými v trestných veciach sú aj predstavitelia štátnej správy Krajského súdu v Bratislave v období od roku 1986 do 15.06.2019. Ústavná sudkyňa JUDr. Jana Baricová, vzhľadom na časť obdobia, kedy vykonávala v rokoch 1992 až 2004 námestníčku Krajského súdu v Bratislave mala prístup k osobnému spisu sťažovateľky, v rozhodnom čase aj Kádrovo-personálneho spisu vedeného na Krajskom súde v Bratislave a ku všetkým informáciám týkajúcich sa osobných údajov sťažovateľky, tak v priebehu výkonu justičnej čakatel'ky v pracovnoprávnom vzťahu s krajským súdom, ako aj v priebehu výkonu sťažovateľky ako sudkyne Okresného súdu Bratislava I, ktorý súd bol podriadený krajskému súdu ako orgánu štátnej správy súdov v zmysle zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch.»

3.1 V podaní doručenom 7. apríla 2020 vzniesla sťažovateľka ďalšiu námietku zaujatosti, v ktorej uviedla v podstate identické námietky zaujatosti vznesené už v konaní vedenom na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 379/2020 v podaniach doručených 21. februára 2020 a 24. marca 2020:

„Ústavná sudkyňa JUDr. Jana Baricová bola v časti rozhodného obdobia (od roku 1992 do 2004) vo funkcii námestníčky Mestského súdu v Bratislave a mala prístup k osobným údajom osobitnej kategórie sťažovateľky. Ako je vyššie uvedené, v dôsledku úniku osobných údajov došlo k vážnym zásahom do základných ľudských práv sťažovateľky, ktoré nie sú predmetom tejto ústavnej sťažnosti avšak podozrenia z naplnenia skutkových podstát trestných činov od roku 2012, ktoré vyvrcholili v roku 2014 zásahmi do základných ľudských práv sťažovateľky, mali za následok sťažovateľkou uplatnený predmet napadnutého trestného konania v predmetnej ústavnej sťažnosti, ktorý stav pretrváva.

Ústavná sudkyňa, v ústavnej sťažnosti sudkyňa spravodajkyňa JUDr. Jana Baricová vykonávala v rokoch 1992 až 2004 námestníčku Mestského súdu v Bratislave, mala prístup k osobným údajom osobitnej kategórie sťažovateľky.

Dňa 22.02.2018 sa sťažovateľka dozvedela o neoprávnenom poskytnutí, sprístupnení, nakladaní, zverejňovaní, zneužívaní osobných údajov sťažovateľky a v septembri 2019 mala preukázané dôkazne aj spáchanie trestných činov viacerými subjektami aj týkajúce sa osobných údajov ustanovených v čl. 9 Nariadenia EÚ. Rozhodujúce trestné oznámenia nie sú rozhodnuté.

V súvislosti aj s negatívnymi vyjadreniami ústavnej sudkyne JUDr. Jany Baricovej na pôde ústavného súdu smerujúce k osobe sťažovateľky, sťažovateľka má zato, že sú tu dôvody na vylúčenie ústavnej sudkyne JUDr. Jany Baricovej z konania, prejednávania a rozhodovania vo veci predmetnej ústavnej sťažnosti.

Žiadam aby bola ústavná sudkyňa JUDr. Jana Baricová z prejednávania, z konania a rozhodovania vo veci ústavnej sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 690/2020, doručenej ústavnému súdu dňa 01. apríla 2020 vylúčená pre pomer k veci, k osobe sťažovateľky ako aj per analógiám § 49 ods. 2 Zák. č. 314/2018 Z.Z. zák. o ústavnom súde, nakoľko bola námestníčkou Mestského súdu v Bratislave v časti rozhodného obdobia.“

3.2 Sudkyňa Jana Baricová sa k námietke zaujatosti vyjadrila listom zo 7. apríla 2020, v ktorom uviedla:

«4. K dôvodom námietky zaujatosti vznesenej sťažovateľkou v prvom rade v nadväznosti na § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde uvádzam, že sa necítim vo veci zaujatá k sťažovateľke, ani k ostatným účastníkom konania, ani ich zástupcom, ani k veci nemám žiaden pomer.

5. Vo vzťahu k námietke môjho prístupu k osobnému spisu sťažovateľky môžem iba zopakovať, že toto tvrdenie nemá nijakú oporu v realite, pričom opätovne na dokreslenie si dovoľujem uviesť, že funkciu podpredsedníčky Krajského súdu v Bratislave som vykonávala krátko, v čase od septembra 1992 do marca 1993, a potom až po zlúčení Krajského súdu v Bratislave s Mestským súdom v Bratislave, v čase od marca 1997 do januára 2005. O sťažovateľke je mi známe, že bola sudkyňou Okresného súdu Bratislava I, čím sme neboli v nijakom priamom služobnom vzťahu a nemala som ani možnosť a ani dôvod nahliadať

do jej osobných spisov. O nejakej „krátkodobej paranoickej reakcii“ sťažovateľky v rokoch 1991 a 1992 mi skutočne nebolo a ani nemohlo byť nič známe.

6. Pokiaľ ide o obsah námietky zaujatosti tvrdenej sťažovateľkou vo vzťahu k rozhodnutiu ústavného súdu vo veci sp. zn. I. ÚS 241/2019 (len pre úplnosť - senát I. ÚS rozhodoval v zložení Jana Baricová - predsedníčka senátu, Ivan Fiačan - sudca spravodajca a Mojmír Mamojka - člen senátu), k uvedeným dôvodom si v zmysle § 49 ods. 1 druhej vety zákona o ústavnom súde dovoľujem uviesť, že sťažovateľka predovšetkým vyjadruje svoju nespokojnosť s rozhodnutím; táto jej nespokojnosť však nemôže zakladať dôvody vylúčenia sudcu ústavného súdu na jeho vylúčenie, pretože ide okolnosti, ktoré spočívajú v jeho rozhodnutí v inej veci na ústavnom súde.»

II.

Relevantná právna úprava

4. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

Podľa § 49 ods. 2 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci aj vtedy, ak bol v tej istej veci činný pri výkone inej funkcie alebo povolania, než je funkcia sudcu ústavného súdu.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde účastník konania má právo vzniesť námietku zaujatosti voči sudcom ústavného súdu, ktorí majú jeho vec prerokovať a rozhodnúť. Námietku zaujatosti je účastník konania povinný vzniesť do desiatich dní odo dňa, keď sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Účastník konania je povinný uviesť, kedy sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Námietku zaujatosti musí účastník konania odôvodniť. Sudca ústavného súdu, proti ktorému námietka smeruje, je povinný sa k námietke zaujatosti vyjadriť. Na opakované námietky zaujatosti podané proti tomu istému sudcovi ústavného

súdu z toho istého dôvodu ústavný súd neprihliadne, ak už o predchádzajúcej rovnakej námietke zaujatosti rozhodol.

Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

Podľa čl. IV bodu 1 rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde rozhoduje

- a) prvý senát v zložení určenom v čl. II bode 3 písm. b), ak ide o sudcov štvrtého senátu,
- b) druhý senát, ak ide o sudcov prvého senátu,
- c) tretí senát, ak ide o sudcov druhého senátu,
- d) štvrtý senát, ak ide o sudcov tretieho senátu.

Podľa § 62 zákona o ústavnom súde ak tento zákon v piatej časti alebo šiestej časti neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, vzťahuje sa na konanie pred ústavným súdom podľa povahy veci primerane zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

Podľa § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Ak boli také konania pridelené viacerým sudcom toho istého súdu, rozhodne o spojení konaní ten sudca, u ktorého sa začalo konanie skôr.

Podľa čl. II bodu 10 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 (ďalej len „rozvrh práce“) o spojení ostatných vecí patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu, ktoré spolu skutkovo alebo právne (z hľadiska predmetu konania) súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov, rozhoduje príslušný senát ústavného súdu určený podľa bodu 5, a to na návrh sudcu spravodajcu vo veci, ktorej spojenie s inou vecou sa navrhuje. Ak vzhľadom na okolnosti hodné osobitného zreteľa nerozhodne senát inak, sudcom spravodajcom v spoločnom konaní

o spojených veciach je sudca spravodajca v tej zo spájaných vecí, v ktorej začalo konanie na ústavnom súde skôr.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.1 K bodu 1 výroku

5. S prihliadnutím na totožný obsah a odôvodnenie ústavných sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 791/2020 a sp. zn. Rvp 793/2020 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť (núka sa vysloviť, že až totožnosť predmetu ústavných sťažností) uvedených ústavných sťažností senát ústavného súdu v záujme hospodárnosti konania podľa § 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 166 ods. 1 CSP a čl. II bodom 10 rozvrhu práce rozhodol, že veci vedené ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 791/2020 a sp. zn. Rvp 793/2020 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 791/2020.

III.2 K bodu 2 výroku

6. Ústavný súd na úvod zdôrazňuje, že požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania (porov. Barak, A. Judge in a Democracy. Princeton University Press, 2008. s. 101 a nasl.), resp. nevzniká navonok legitímny dojem, že by takýto záujem mohol mať. Rozhodovanie sudcom, ktorý nie je nestranný, nie je len popretím rovnosti účastníkov konania, ale ide svojím spôsobom aj o rozhodovanie vo vlastnej veci (nemo iudex in causa sua; porov. bod 5 uznesenia Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 11. júna 2010, čj. Nao 46/2010-78; dostupné na internete: www.nssoud.cz), a vôbec o popretie zmyslu súdnictva a práva.

6.1 Ústavný súd už vo svojej predošlej judikatúre konštatoval, že z pohľadu práva na nestranného sudcu ako komponentu práva na spravodlivý proces vyvinul Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) dve previazané stránky nestrannosti a judikatúru k nim rozvíja už viac ako 30 rokov (porov. Piersack v. Belgicko, sťažnosť č. 8692/79, rozsudok

ESLP z 1. 10. 1982; Pohoska v. Poľsko, sťažnosť č. 33530/06, rozsudok ESLP z 10. 1. 2012).

6.2 Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu, a tie sú overované rovnomennými testami. Európsky súd pre ľudské práva zdôrazňuje význam nestrannosti sudcu pre dôveru verejnosti v súdnictvo, a to jednak vo všeobecnosti (porov. Olujic v. Chorvátsko, sťažnosť č. 22330/05, rozsudok ESLP z 5. 2. 2005, bod 57), ale osobitne pri objektívnom teste (porov. Kinský v. Česká republika, sťažnosť č. 42856/06, rozsudok ESLP z 9. 2. 2012, bod 87). Pri rozhodovaní o tom, či v danom prípade existuje legitímny dôvod na obavy, že istý sudca nie je nestranný, hľadisko namietateľa je dôležité, ale nie je rozhodujúce; rozhodujúce je, či tieto obavy môžu byť považované za objektívne odôvodnené (porov. Thorgeir Thorgeirson v. Island, sťažnosť č. 13778/88, rozsudok ESLP z 25. 6. 1992, bod 51).

6.3 Nestrannosť je vo vnímaní ESLP absenciou zaujatosti či predsudku vo veci, pričom nestrannosť môže byť overovaná už spomenutým subjektívnym a objektívnym testom.

6.4 Východiskom je subjektívny test, v ktorom sa zisťuje osobné presvedčenie, postoj sudcu, resp. jeho záujem v prerokúvanej veci. Osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, kým sa nepreukáže opak. Takýmto „opakom“ môže byť sudcom prejavené nepriateľstvo, neznášanlivosť alebo ak si napríklad sudca z osobných dôvodov vyhradí prerokovanie veci pre seba. Požiadavka nestrannosti nemôže byť dostatočne naplnená len subjektívnym testom, ktorý je náročný z hľadiska preukazovania.

6.5 Na subjektívny test teda plynule nadväzuje test objektívny, ktorý si všíma, či sudca vykazuje legitímne pochybnosti z hľadiska jeho nestrannosti. Tu je dôležitá perspektíva nestranného pozorovateľa a relevantné je aj zdanie (ne)strannosti („Justice must not only be done, it must also be seen to be done“). Podľa ESLP musí byť ustálené, či existujú zistiteľné skutočnosti, ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o nestrannosti sudcov, a v tomto zmysle môže mať aj zdanie určitú dôležitosť, pretože „v stávke“ je dôvera, ktorú musia súdy v spoločnosti vzbudzovať, nehovoriac o dôvere samotných účastníkov konania

(porov. Daktaras v. Litva, sťažnosť č. 42095/98, rozsudok ESLP z 10. 10. 2000, bod 32). Ústavný súd dodáva, že súčasne s dôverou, na ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti ašpirovať, je cez ňu „v stávke“ aj autorita súdnych rozhodnutí.

7. Podstatou námietok zaujatosti sťažovateľky vznesených v konaniach vedených pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 379/2020 a sp. zn. Rvp 690/2020 voči sudkyňi ústavného súdu Jane Baricovej je právny názor sťažovateľky, podľa ktorého nie je sudkyňa Jana Baricová v dotknutých konaniach nestranná vzhľadom na jej postup v konaní sp. zn. I. ÚS 241/2019 týkajúci sa veci sťažovateľky, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že sudkyňa Jana Baricová mala mať ako podpredsedníčka Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v rokoch 1992 až 2004 prístup k osobnému spisu sťažovateľky. Sťažovateľka k tomu najmä uvádza:

„Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 241/2019-35 zo dňa 04. júna 2019, kde predsedníčkou senátu bola sudkyňa JUDr. Jana Baricová bola moja ústavná sťažnosť zamietnutá v rozpore so zákonmi odmietnutá.

Napriek tomu, že sudkyňa vykonáva sudkyňu viac ako 30 rokov odôvodnením Uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 241/2019-35 zo dňa 04. júna 2019 zasiahla do základných ľudských práv a slobôd sťažovateľky a súčasne sudkyne Okresného súdu Bratislava I.

Uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 241/2019-35 zo dňa 04. júna 2019, nedá ináč vyhodnotiť len ako zaujatosť sudkyne JUDr. Jany Baricovej z dôvodu pomeru k veci a k mojej osobe, ktoré zdôvodnenie zakladá proti namietanej sudkyňi ústavného súdu v zmysle judikatúry aj občianskoprávnu zodpovednosť v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka...

Ústavná sudkyňa JUDr. Jana Baricová vykonávala v rokoch 1992 až 2004 námestníčku Krajského súdu v Bratislave...

Ústavná sudkyňa JUDr. Jana Baricová, vzhľadom na časť obdobia, kedy vykonávala v rokoch 1992 až 2004 námestníčku Krajského súdu v Bratislave mala prístup k osobnému spisu sťažovateľky, v rozhodnom čase aj Kádrovo-personálneho spisu vedeného na Krajskom súde v Bratislave a ku všetkým informáciám týkajúcich sa osobných údajov sťažovateľky, tak v priebehu výkonu justičnej čakatelky v pracovnoprávnom vzťahu

s krajským súdom, ako aj v priebehu výkonu sťažovateľky ako sudkyne Okresného súdu Bratislava I, ktorý súd bol podriadený krajskému súdu ako orgánu štátnej správy súdov v zmysle zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch.

Ústavná sudkyňa JUDr. Jana Baricová bola v časti rozhodného obdobia (od roku 1992 do 2004) vo funkcii námestníčky Mestského súdu v Bratislave a mala prístup k osobným údajom osobitnej kategórie sťažovateľky. Ako je vyššie uvedené, v dôsledku úniky osobných údajov došlo k vážnym zásahom do základných ľudských práv sťažovateľky.“

8. V rámci dôvodov vylúčenia sudcu ústavného súdu ustanovených v § 49 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde je potrebné uviesť, že predpoklady vylúčenia sudcu ústavného súdu opísané ako „*pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom*“ vzhľadom na okolnosti aplikovateľné na vec námietok zaujatosti sťažovateľky voči sudkyňi ústavného súdu Jany Baricovej naplnené nie sú.

9. Aplikujúc detailnejší pohľad na potenciálnu neustrannosť sudkyne ústavného súdu Jany Baricovej uvedený subjektívny a objektívny test, vec v prvom rade nevykazuje explicitnosť a intenzitu predpojatosti, ktorá by spadala pod subjektívny test. Ústavný súd nepovažuje za preukázané, že by sudkyňa Jana Baricová prejavovala v minulosti voči sťažovateľke nepriateľstvo, neznášanlivosť alebo že by si z osobných dôvodov vyhradila prerokovanie veci pre seba alebo inak prejavila negatívne osobnostné alebo profesijné naladenie voči sťažovateľke. Ani z vyjadrení sudkyne Jany Baricovej k námietkam zaujatosti sťažovateľky nemožno vypožorovať jej negatívne emócie voči sťažovateľke alebo záujem rozhodovať vec sťažovateľky z dôvodov súvisiacich s predchádzajúcou rozhodovacou činnosťou sudkyne Jany Baricovej alebo s vyjadreniami sťažovateľky na adresu sudkyne Jany Baricovej alebo na adresu jej rozhodovania v sťažovateľkiných veciach pred ústavným súdom v minulosti.

10. Ústavný súd ďalej in abstracto poznamenáva, že dôvodom vylúčenia sudcu z prejednávania veci pre pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom býva sám osebe samotný príbuzenský vzťah sudcu prejednávajúceho vec

a účastníka konania alebo zástupcu účastníka konania (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Nc 61/2013).

10.1 In concreto je potrebné uviesť, že sudkyňa ústavného súdu Jana Baricová nie je v príbuzenskom vzťahu so sťažovateľkou, jej blízkou osobou, s jej právnym zástupcom pred ústavným súdom alebo pred všeobecnými súdmi alebo so zúčastnenými osobami.

10.2 Ústavný súd taktiež in abstracto pripúšťa, že vzhľadom na v minulosti vytvárané a udržiavané dôvernejšie a užšie profesijné, odborné až medziľudské vzťahy založené na dôvere, informovanosti a kontakte medzi sudcom ústavného súdu a osobou sťažovateľa (resp. osobou konajúcou v jeho mene) alebo odporcom (resp. osobou konajúcou v jeho mene) sa môže z pohľadu nestranného pozorovateľa dôvodne javiť, že sudca ústavného súdu má pomer k účastníkovi konania pred ústavným súdom.

10.3 V prípade námietok zaujatosti sťažovateľky však platí, že nemožno identifikovať známosť medzi sudkyňou ústavného súdu Janou Baricovou a samotnou sťažovateľkou ako známosť charakterizovanú v predchádzajúcom bode. Známosť medzi sudkyňou ústavného súdu Janou Baricovou a samotnou sťažovateľkou môže byť na základe informácií dostupných ústavnému súdu vnímaná maximálne ako známosť profesijná, bez intenzívnejších alebo osobnejších vzťahov a bez periodického osobného kontaktu nesúvisiaceho s profesijnou činnosťou (minulou alebo súčasnou) sudkyne ústavného súdu Jany Baricovej a sťažovateľky.

10.4 Čo sa týka vzťahu medzi sudkyňou ústavného súdu Janou Baricovou a odporcami v konaniach pred ústavným súdom, ústavný súd vo všeobecnej rovine konštatuje, že sudca môže byť alebo sa môže javiť ako zaujatý vzhľadom na vzťah k osobe, ktorá koná za orgán verejnej moci. Ústavný súd však nemôže nerozlišovať medzi osobou, ktorá koná za orgán verejnej moci, a orgánom verejnej moci samotným. Jednotlivec tu nevystupuje za seba, ale za orgán verejnej moci, za autoritu. Konaním za orgán verejnej moci sa realizuje kompetencia daného orgánu, nejde teda o autonómne konanie jednotlivca. Z tejto perspektívy je nutné vykladať možnú zaujatosť vo vzťahu k orgánu verejnej moci reštriktívne.

10.5 Ale hlavne, in concreto, orgán verejnej moci, ktorý je účastníkom konania pred ústavným súdom (t. j. orgán verejnej moci označený ako porušovateľ základného práva vo veciach vedených pod sp. zn. Rvp 379/2020 a sp. zn. Rvp 690/2020) nie je orgánom verejnej moci, za ktorého by sťažovateľka alebo osoby jej blízke boli oprávnené konať, a taktiež nie je orgánom verejnej moci, za ktorého je oprávnená konať osoba blízka sudkyňi Jane Baricovej alebo osoba, s ktorou by mala sudkyňa Jana Baricová kvalifikovaný a relevantný vzťah.

11. Presúvajúc sa k identifikácii pomeru k veci, podľa ústavného súdu sudkyňa ústavného súdu Jana Baricová v minulosti mocensky (či už v zmysle verejnomocensky ako predstaviteľ orgánu verejnej moci, alebo mocensky v zmysle súkromnoprávných zodpovednostných vzťahov a právomoci orgánu súkromnoprávneho charakteru rozhodovať napr. o disciplinárnom previnení v rámci výkonu slobodného a právom regulovaného povolania atď.) nerozhodovala v rámci zodpovednostných vzťahov a právne relevantných následkov konania sťažovateľky alebo orgánov verejnej moci označených sťažovateľkou ako porušovateľov ústavných práv sťažovateľky.

11.1 Rovnako v konaniach, ktoré sú predmetom ústavných sťažností vedených pod sp. zn. Rvp 379/2020 a sp. zn. Rvp 690/2020, nebola sudkyňa ústavného súdu Jana Baricová v minulosti žiadnym spôsobom činná alebo zainteresovaná na predmete týchto konaní.

11.2 Ústavný súd ďalej pripomína, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú (i) v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti v inej veci nesúvisiacej s prerokovávanou vecou hoc toho istého účastníka (porov. § 49 ods. 2 Civilného sporového poriadku) alebo (ii) ktoré spočívajú v rozhodovacej činnosti sudcu v minulosti v inej verejnej funkcii (resp. v rámci iného orgánu verejnej moci) v nesúvisiacich veciach hoc toho istého účastníka (porov. z opaku § 31 ods. 2 Trestného poriadku). Samotné pôsobenie sudkyne Jany Baricovej vo funkcii sudkyne a podpredsedníčky na krajskom súde alebo jej rozhodovacia činnosť vo veci sťažovateľky na ústavnom súde pod sp. zn. I. ÚS 241/2019 v pozícii zákonnej sudkyne nezakladajú samy

osebe zaujatost' sudkyne ústavného súdu Jany Baricovej a nezakladajú jej vnímanie ako nestrannej z pohľadu tretích osôb.

11.3 K tomu ústavný súd odkazuje, že ústavný súd sa aj v tejto veci (rovnako ako ESLP) pri posudzovaní zaujatosti snažil rekonštruovať stav mysle sudcu [„state of mind“; van Dijk, P. Article 6 § 1 of the Convention and the concept of „objective impartiality“. In: Mahoney, P., Matscher, F., Petzold, H., Wildhaber, L. (eds.) Protecting Human Rights: The European Perspective. Studies in memory of Rolv Ryssdal. 2. Edition, Köln: Carl Heymanns Verlag, 2000, s. 1503], a to tak z hľadiska subjektívneho, ako aj z hľadiska objektívneho, pričom sa zvlášť zamýšľal nad situáciou, či posudzovaný sudca bol viackrát angažovaný v posudzovaní určitej veci (the same person has been involved in a certain case in two different capacities; double involvement, van Dijk, cit dielo, s. 1503; z doterajšej judikatúry možno vyvodit', že do rámca skutočností spochybňujúcich nestrannosť súdu z objektívneho hľadiska patria predovšetkým rôzne prípady inkompatibility, teda situácie, keď sudca rozhodujúci o veci mal s ňou do činenia predtým, resp. v skoršej fáze v inom postavení), a to v najširšom možnom slova zmysle. Ani v tejto rovine ústavný súd nevzhladol zaujatost' alebo porušenie príkazu nestrannosti na strane sudkyne Jany Baricovej.

11.4 Sudkyňa ústavného súdu Jana Baricová vzhľadom na skutkový a právny stav veci v tomto smere podľa ústavného súdu nemá pomer k veci a v tej istej veci nebola činná pri výkone inej funkcie alebo povolania.

12. V závere ústavný súd konštatuje, že skutočnosť, že sudkyňa Jana Baricová mohla mať ako podpredsedníčka krajského súdu v minulosti prístup k osobnému spisu sťažovateľky, keď bola sťažovateľka v pracovnoprávnom vzťahu s krajským súdom na pozícii justičnej čakateľky, nezakladá sama osebe ani len podozrenie z možnej zaujatosti sudkyne Jany Baricovej voči sťažovateľke. Pokiaľ ústavný súd nepovažuje za preukázané, že by medzi sudkyňou Janou Baricovou v tom čase ako podpredsedníčkou krajského súdu a sťažovateľkou v tom čase ako justičnou čakateľkou došlo k pracovnoprávnemu alebo medzil'udskému konfliktu alebo k sporom vyplývajúcim zo vzťahov nadriadenosti a podriadenosti, nemá ústavný súd dôvod sa ani len domnievať, že by samotná skutočnosť

pôsobenia sudkyne Jany Baricovej ako podpredsedníčky krajského súdu v čase, keď na krajskom súde pôsobila aj sťažovateľka ako justičná čakateľka, mala za následok nutnosť nazerať na sudkyňu Janu Baricovú ako na potenciálne zaujatú. O to viac neopodstatnene vyznieva námietka možnej zaujatosti sudkyne Jany Baricovej z dôvodu jej pôsobenia na krajskom súde v čase, keď sťažovateľka pôsobila na Okresnom súde Bratislava I vo funkcii sudkyne.

13. Pri skúmaní nestrannosti (subjektívny a objektívny test nestrannosti) sudkyne ústavného súdu Jany Baricovej tak podľa ústavného súdu nateraz neexistuje zistiteľná skutočnosť, ktorá odôvodňuje vznik subjektívnej alebo objektívnej pochybnosti o predpojatosti sudkyne ústavného súdu Jany Baricovej vo veciach vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 379/2020 a sp. zn. Rvp 690/2020. Podľa ústavného súdu ani z pohľadu nestranného pozorovateľa sa nemôže dôvodne javiť, že sudkyňa ústavného súdu Jana Baricová má pomer k účastníkom konania alebo ich zástupcom pred ústavným súdom alebo pomer k veciam prejednávaným ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 379/2020 a sp. zn. Rvp 690/2020.

13.1 Ústavný súd je preto presvedčený, že vnímanie nestrannosti sudcov ústavného súdu v predmetných veciach sp. zn. Rvp 379/2020 a sp. zn. Rvp 690/2020 si nevyžaduje vylúčenie sudkyne ústavného súdu Jany Baricovej z konania a rozhodovania vo veciach vedených pod sp. zn. Rvp 379/2020 a sp. zn. Rvp 690/2020, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2020

Ľuboš Szigeti
predseda senátu